Zorgverzekeraars Nederland

Circulaire

Aan:
- de directies van de zorgverzekeraars
- het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap
- het Nederlands Gezelschap Refractiechirurgie
- het bestuur van de NVZ
- het bestuur van de NFU
- het bestuur van ZKN
- Raad van Bestuur van Zorginstituut Nederland
- Ministerie van VWS

Sparrenheuvel 16
Postbus 520
3700 AM ZEIST
Telefoon (030) 698 89 11
Telefax (030) 698 83 33
E-mail info@zn.nl

Contactpersoon G.H. Mellema

Doorkiesnummer (030) 698 85 70

Ons kenmerk ZN-16-196-gmel1-3

Datum 1 december 2018

Onderwerp Refractiechirurgie

Samenvatting Onder bepaalde voorwaarden is refractie chirurgie te beschouwen als een aanspraak op verzekerde zorg vanuit het basispakket

Geachte dames, heren,

Inleiding

Refractiechirurgie is beoordeeld in het kader van het opstellen van een advies omtrent het opnemen van vormen van zorg als verzekerde zorg door zorgverzekeraars in het basispakket. Reden hiervoor is dat er door zorgverzekeraars verschillend met dit onderwerp wordt omgegaan, wat leidt tot rechtsongelijkheid. Deze verschillen zijn naar voren gekomen bij het opstellen van formulier X-01 refractie-anomalie voor het VeCoZo machtigingenportaal en worden veroorzaakt door het feit dat sommige zorgverzekeraars de uitspraak van het toenmalige CVZ als uitgangspunt nemen, terwijl anderen zich baseren op de consensus van het Nederlands Gezelschap voor Refractie Chirurgie 2013. Om aan deze onduidelijke situatie een einde te maken is onderstaand advies in samenwerking met het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap opgesteld.

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

Advies

ZN geeft het volgende advies aan haar leden aangaande het onderwerp "refractiechirurgie":

Refractiechirurgie is een aanspraak indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

1. Er sprake is van één van de volgende afwijkingen:

Anisometropie	SEQ ≥ 4D
Myopie	SEQ≥ -10D
Hypermetropie	SEQ ≥ 6D
Astigmatisme	Cilindersterkte ≥ 4,5D

waarbij het berekenen van de sferische equivalent (SEQ) van de brilsterkte (gemeten op hoornvliesafstand 12 mm) dient plaats te vinden conform de methode: Sferische sterkte + (0,5 X Cilindersterkte).

Er wordt daarmee voldaan aan de in hoofdstuk 12 van de consensus Refractiechirurgie genoemde medische indicaties:

12. Medische indicaties

12.1. PRK

- *Anisometropie > 4,0 D in combinatie met contactlensintolerantie*
- *Astigmatisme na cataractoperatie, indien andere methoden van astigmatismecorrectie niet mogelijk of gewenst zijn*

12.2. LASIK

- *Anisometropie > 4,0 D in combinatie met contactlensintolerantie*
- *Astigmatisme na perforerende keratoplastiek of cataractoperatie, indien andere methoden van astigmatismecorrectie niet mogelijk of gewenst zijn*

12.3. Phake lens

- *Hoge myopie > -10,0 D met contactlens intolerantie*
- *Hoge hyperopie > +5,0 D met contactlens intolerantie*
- *Hoge anisometropie > 4,0 D met contactlens intolerantie.*
- *Hoge astigmatisme > 4,0 D met contactlens intolerantie*
- *Astigmatisme na perforerende keratoplastiek of cataractoperatie, indien andere methoden van astigmatismecorrectie niet mogelijk of gewenst zijn*

12.4. Uitzonderingen

In uitzonderingsgevallen kunnen bijzondere indicaties zich voordoen. Hiervoor dient steeds een individuele machtiging met onderbouwing van de medische indicatie te worden ingediend. Als voorbeeld van deze bijzondere gevallen kan gedacht worden aan volstrekte bril intolerantie bij gebleken contactlens intolerantie (allergische aandoeningen, neusbrugafwijkingen, oorafwijkingen) ***EN***

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

2. Er sprake is van contactlensintolerantie[1], conform de volgende definitie:
   Definitie:
   Contactlensintolerantie wordt gekenmerkt door een tijdelijke of blijvende reactie met oogklachten gerelateerd aan het dragen van contact lenzen, ontstaan uit verminderde compatibiliteit /acceptatie tussen contactlens en oog omgeving, hetgeen kan leiden tot verkorte draagduur en staken van het dragen van de lenzen.

   N.B.: Er zijn ook patiënten bij wie, om puur praktische redenen, het niet mogelijk is om contactlenzen te dragen i.v.m. inzetten en uitdoen van de contactlenzen. Gedacht moet worden aan patiënten met ernstige bewegings- of coördinatiestoornissen waardoor zij niet in staat zijn contactlenzen op een veilige wijze op het oog aan te brengen en daarbij geen bril kunnen dragen. Dit moet blijken uit de door de medisch specialist verstrekte aanvullende informatie.

   Voorwaarden contactlensintolerantie:
   Betrokkene:
   1. heeft een aaneensluitende periode van ten minste een jaar contactlenzen gedragen ***EN***
   2. heeft in de afgelopen 12 maanden tenminste één (contact)lenswijziging gehad van een ander materiaal (waaronder een siliconenhydrogellens) ter verbetering van het draagcomfort ***EN***
   3. lijdt aan een objectiveerbaar contactlens geïnduceerd symptoom uit categorie Ia. ***EN***
   4. lijdt aan:
      a. één van de genoemde subjectieve klachten uit Ib ***OF***
      b. een medische complicatie uit categorie II.

   Categorie I
   a. Objectiveerbare contactlens geïnduceerde symptomen te weten:
      - chronische conjunctivale roodheid,
      - conjunctivale aankleuring,
      - conjunctivale indentatie,
      - aankleurende cornea punctata,
      - limbale roodheid,
      - hyperemie oogleden,
      - traanfilm instabiliteit,
      - verminderd traanvolume,
      - gewijzigde lipide traanfilm ,
      - gewijzigde osmolariteit traanfilm,
      - gewijzigde optische kwaliteit,
      - verhoogde cornea sensitiviteit,
      - veranderde conjunctiva sensitiviteit,
      - veranderde bevochtigings karakteristieken van de lens.

   b. Subjectieve klachten:
      - wisselende visus klachten
      - gevoel van droge ogen enkele uren per dag gedurende het dragen van de lenzen
      - een of meerdere malen per dag lenzen uitnemen en opnieuw inzetten

[1] Er wordt doelbewust gesproken over contactlensintolerantie en niet over contactlensallergie, omdat allergie een allergische reactie van het immuunsysteem op niet schadelijke stoffen (allergenen) suggereert, hetgeen heel vaak niet de reden is dat contactlenzen niet worden verdragen.

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

OF

Categorie II

Medische complicaties als gevolg van het dragen van contact lenzen zoals:

- contactlens geïnduceerde keratitis,
- diepe stromale vascularisatie,
- endotheelcel veranderingen,
- contact lens geïnduceerde giant papillary conjunctivitis.

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

Toelichting

Het berekenen van de sferische equivalent van de brilsterkte (gemeten op hoornvliesafstand 12 mm) dient eenduidig plaats te vinden conform onderstaande methode: **Sferische sterkte + (0,5 X Cilindersterkte)**

<u>Rekenvoorbeeld:</u>
Bril: S +2.00 C – 1,50 as 180 wordt het:
Sferische sterkte + (0,5 X cilindersterkte) = + 2.00 + (0,5 X – 1,50) = + 2,00 + (- 0,75) = + 1,25.
De cilinder kan ook met een positieve waarde worden opgeschreven. bovenstaande bril is dan S+ 0,50 C + 1,50 as 90. Dan wordt het:
Sferische sterkte + (0,5 X cilindersterkte) = + 0,50 + (0,5 X + 1,50) = + 0,50 + (+ 0,75) = + 1,25.

Beide methoden leveren dus wel de zelfde waarde op!

- Het is belangrijk dat ook de + of – waarde wordt ingevuld bij zowel de sferische waarde als bij de cilindersterkte.
- Daarnaast moeten in de berekening in het digitale formulier de rekenregels worden meegenomen:

+	+	=	+
+	-	=	+ of -
-	+	=	- of +
-	-	=	-

Onderbouwing contactlensintolerantie
Intolerantie beschrijft het fysiologische proces waardoor de patiënt het lenzen dragen gaat verminderen in aantal draaguren, onderbreken en uiteindelijk staken.
Mogelijke herkenbare objectiveerbare symptomen zijn conjunctivale roodheid, conjunctivale aankleuring, conjunctivale indentatie, aankleurende cornea punctata, limbale roodheid, hyperemie oogleden, traanfilm instabiliteit, verminderd traanvolume, gewijzigde lipide traanfilm, gewijzigde osmolariteit traanfilm, gewijzigde optische kwaliteit, verhoogde cornea sensitiviteit, veranderde conjunctiva sensitiviteit, veranderde bevochtgingskarakteristieken van de lens. (1)

Atypische symptomen zijn contactlens gerelateerd droog oog gevoel of droge ogen door contactlenzen. De gevalideerde meetmethode hiervoor is de CLDEQ-8. (2)

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

Bijwerkingen gerelateerd aan het dragen van een contactlens en die een specialistische behandeling behoeven, kunnen resulteren in een negatief draag advies van de behandelend oogarts. (3)

Met vriendelijke groet;
Zorgverzekeraars Nederland

Mevrouw J.G.W. Lensink MSc
Directeur Zorg

Literatuur:

1. *Nichols KK, Redfern RL, Jacob JT, Nelson JD, Fonn D, Forstot SL, Huang J, Holden BA, Nichols JJ. The TFOS International Workshop on Contact Lens Discomfort: Report of the Definition and Classification Subcommittee. Investigative Ophthalmology and Vision Science 2013 54:TFOS14-TFOS19.*
2. *Chalmers RL, Begley CG, Moody K, Hickson-Curran SB. Contact Lens Dry Eye Questionnaire-8 CLDEQ-8) and opinion of contact lens perfrmance . Optom Vis Sci 2012;89:1435-1442*
3. *Teo L, Lim L, Tan DT, Chan TK, Jap A, Ming LH. A survey of contact lens complications in Singapore. Eye Contact Lens 2011 Jan;37 (1):16-9. Doi 1097/ICL.0b013e3182048f99*

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.

Om te voldoen aan de EG-Groepsvrijstellingsverordening wijst Zorgverzekeraars Nederland erop dat in circulaires vermelde adviezen geen bindend karakter hebben.